

# ÅRSMELDING FOR 2019

---

Landsforeningen for Ryggmargsskadde

## Årsmøte 2019

Landsforeningen for Ryggmargsskadde holdt sitt årsmøte i 2019 på Scandic Lerkendal i Trondheim 4. mai. Det var til stede 19 delegater og 3 observatører i tillegg til 2 gjester. Martine Eliasson hilste årsmøtet på vegne av Sentralstyret.

I tillegg til ordinære årsmøtesaker ble det vedtatt justeringer av vedtektene.

Etter årsmøtet hadde hovedstyret følgende sammensetning:

|                      |                                     |                |
|----------------------|-------------------------------------|----------------|
| Leder:               | Anders Nupen Hansen (gjenvolgt)     | Innlandet      |
| Nestleder:           | Kenneth Jørgensen                   | Oslofjord Vest |
| Styremedlem/økonomi: | Christine Fossaa Utne (gjenvolgt)   | Øst/Oslo       |
| Styremedlem:         | Shaqir Rexhaj                       | Innlandet      |
| Styremedlem:         | Ingrid Njerve (gjenvolgt)           | Øst/Oslo       |
| Styremedlem:         | Lars Bakås (ny)                     | Trøndelag      |
| Varamedlem:          | Lill Tove Witnæs Holmen (gjenvolgt) | Øst/Oslo       |
| Varamedlem:          | Joachim Kotte Norvik (gjenvolgt)    | Oslofjord Vest |

Valgkomiteen bestod av:

|         |                         |           |
|---------|-------------------------|-----------|
| Leder:  | Geir Inge Sivertsen     | Rogaland  |
| Medlem: | Marianne Graham Hjelman | Øst/Oslo  |
| Medlem: | Anne Beate Melheim      | Hordaland |

### Revisor:

LARS er pålagt via NHF sine lover å ha samme revisorfirma som NHF. For tiden er dette PricewaterhouseCoopers.

## Hovedstyret

Hovedstyret har i 2019 avholdt 6 styremøter og behandlet 56 saker. Hovedstyret har utover dette hatt arbeidsmøter og stått i løpende kontakt med hverandre via telefon, Messenger, Meet/Hangout (videokonferanse) og e-post.

## Organisasjon

LARS har ingen ansatte og drives i sin helhet av tillitsvalgte. Som del av Norges Handikapforbund har LARS tilgang til møterom og enkelte administrative tjenester hos hovedkontoret i Galleri Oslo.

LARS har 9 lokallag med egne styrever i tillegg til lokallaget i Tromsø som administreres av hovedstyret. Området Nordland er ikke dekket av et lokallag.

Pr 1. januar 2020 har LARS 1090 registrerte medlemskap, hvor 13 er medlem i mer enn ett lokallag i LARS. For detaljer om medlemmer pr lokallag og medlemsutvikling, se vedlegg.

## Patetra

Ansvarlig redaktør for medlemsbladet Patetra er Tori Lunde. Redaksjonsmedarbeidere er Elisabet Berge og Anne Beate Melheim, og ansvarlig for layout er Kenneth Jørgensen. Store deler av bladet finansieres via annonser.

I 2019 kom bladet ut 4 ganger. Medlemsbladet distribueres til medlemmer pr post og kan i tillegg lastes ned og leses på LARS sin hjemmeside [www.lars.no](http://www.lars.no).

## Det digitale LARS

LARS har hjemmeside med adresse [www.lars.no](http://www.lars.no). På disse sidene finnes våre vedtekter, informasjon om LARS og aktuelle saker. Medlemsbladet Patetra legges fortløpende ut elektronisk i PDF format. ABC-heftene om ryggmargsskader og treningsbok kan lastes ned gratis i PDF format. I tillegg finnes kontaktinformasjon til hovedstyret, lokallagene og til våre samarbeidspartnere samt innmeldingsinformasjon.

I 2009 opprettet LARS en gruppe på Facebook; «LARS – Landsforeningen for ryggmargsskadde». Dette er en lukket gruppe der medlemmene kan dele informasjon, stille spørsmål til hverandre, diskutere og kommentere på innlegg. Det er i dag 2249 medlemmer i gruppen (120 flere enn på samme tid i fjor).

Sommeren 2019 ble det etablert en ny side på Facebook: «Landsforeningen for ryggmargsskadde – LARS». I motsetning til gruppen, så er dette en side hvor LARS som organisasjon presenterer seg og ensidig deler informasjon. Siden er åpen og informasjon kan deles til alle. Oppslag med tagging av andre vi samarbeider med har vist seg å være effektivt for å spre budskapet vårt til nye lesere. Det er i dag 786 som følger siden.

## Hovedstyrets arrangementer

### Årsmøte og lederkonferanse

Lederkonferansen ble arrangert samme helg som Årsmøtet. Lokallagslederne og delegatene hadde gruppevis speed-date med alle samarbeidspartnere for å bli bedre kjent med hvordan vi kan bidra til hverandre. Hovedstyret gikk gjennom sine planer for arrangementer og andre prosjekter, og vi hadde gode samtaler og diskusjoner på tvers av lokallag.

## Aktiv vinter/sommer

**LARS Aktiv Vinter** ble gjennomført i Ålesund. På programmet var selvforsvar og kampsport, samt langrennspigging og besøk på Atlanterhavsparken. Av faglig innhold hadde vi et innlegg fra Timik AS vedrørende robotikk.

**LARS Aktiv Sommer** ble gjennomført på Elverum. På programmet stod søknadsskriving på aktivitetshjelpemidler i regi av Beitostølen Helse- og idrettscenter, samt sykling og racing dag på Vålerbanen.

## Fagdage helse

Fagdage Helse ble arrangert i Trondheim 13. mars. På denne dagen var det fokus på trykksår, blære, mage/tarm og stomi som er utfordringene de aller fleste med ryggmargsskade opplever i hverdagen. Til fagdagen inviterte vi medlemmer i LARS og resten av NHF, andre organisasjoner, helsefagarbeidere i kommuner og studenter innen helsefag. Totalt var vi i underkant av 70 personer.

Foredraget om trykksår ble holdt av sårsykepleier på St. Olavs Hospital. Til de andre foredragene bidro samarbeidspartnerne Wellspect, Coloplast og Dansac Hollister med sin kompetanse. Etter foredragene var det demonstrasjon av produkter og workshops med samarbeidspartnerne i mindre grupper.

## Assistanse i hverdagen

Hovedstyret har prioritert mye tid og ressurser i 2019 på kompetansebygging innen Brukerstyrt Personlig Assistanse (BPA). Vårt fokus i år har vært videreføring av seminaret Assistanse i hverdagen som vi startet med i 2018. I gjennomføringen har vi hatt et særlig samarbeid med våre partnere som er BPA-leverandører, men alle samarbeidspartnere har vært representert på minst ett seminar.

Opprinnelig var det planlagt 2 seminarer i 2019, men da vi fikk positivt svar på søknaden til Helsedirektoratet om prosjektstøtte også dette året, kunne vi utvide antallet til 4.

Året før, i 2018, valgte vi å «investere» i gode foredragsholdere. Vi mener at dette bidro til å bygge det grunnlaget vi fikk i 2018. For 2019 ønsket vi å fortsette med denne profilen, og dette var mulig å få til både pga god finansiering og ikke minst at vi hadde vist overfor foredragsholderne at seminaret var godt innholdsmessig og arrangementsmessig.

Hovednavnene vi har benyttet som foredragsholdere i 2019 er:

- Advokat Geir Lippestad. Lippestad er et etablert navn med troverdighet. Innen BPA er han en tydelig stemme som kombinerer juridisk kompetanse, med personlig erfaring og formidlingsevne. Lippestad har bidratt på alle seminarene i 2019.
- Generalsekretær i NHF Sunniva Ørstavik. Det var naturlig å be NHF om å bidra til et tema som er blant de prioriterte kampsakene til organisasjonen. Ørstavik har et levende engasjement for temaet og bringer i tillegg med seg interessepolitisk tyngde fra NHF. Ørstavik har bidratt til tre seminarer i 2019. På det fjerde bidrar Forbundsleder Tove Linnea Brandvik på vegne av samme organisasjon, med samme engasjement og samme tyngde.

I tillegg har vi hatt disse faste postene på programmet:

- Kommuner har presentert hvilke løsninger de har for assistanse og hvilke erfaringer de har gjort seg. Det er kommuner i regionen seminaret har blitt holdt som har presentert. Generelt har vi

opplevd det utfordrende å få kommuner til å presentere. Disse kommunene har presentert sine løsninger: Trondheim, Steinkjer, Bydel Vestre Aker i Oslo, Tromsø og Askøy.

- Krysspresset mellom forvaltning og forventning har på tre seminarer blitt presentert av Einar Holen ved RO, Stiftelsen Ressurscenter for omstilling i kommunene. På ett seminar har temaet blitt dekket av Oddvar Faltin hos Pasient- og brukerombudet i Oslo og Akershus.
- Personlige historier fra en som er avhengig av assistanse. Hensikten var å illustrere hva et vedtak betyr i praksis for livet til en person. Under dette punktet har vi hørt historier om perioder med assistanse der personene kan engasjere seg i familielivet, jobb/skole og i organisasjonsliv. Vi har dessverre også hørt historier om frykt for vinduskonvolutter fra kommunen som inneholder nye vedtak, om frustrasjon, utmattelse og om vanskelige beslutninger om å bli BPA-flyktning.

Seminarene har vært åpne og gratis for alle. Invitasjoner ble sendt til alle kommuner/bydeler og til råd for personer med funksjonsnedsettelse i området seminaret skulle holdes. Vi har også invitert lokallag, regionslag og landsforeningen i NHF, FFO, andre organisasjoner for funksjonshemmede, alle leverandører av BPA, de tre spinalenhetene og noen rehabiliteringsinstitusjoner.

Deltagelse på seminarerne har vært slik:

- Trondheim 14. mars: 70 personer i salen, hvor 10 kommunalt ansatte fra de 5 kommunene Trondheim, Meldal, Bjugn, Høylandet og Rennebu. Seminaret ble arrangert dagen etter LARS sitt arrangement Fagdag Helse.
- Oslo 16 oktober: 70 personer i salen hvor 15 kommunalt ansatte fra de 8 kommunene Enebakk, Gran, Fet, Eidsvoll, Gjerdrum, Ski, og bydelene Vestre Aker og Gamle Oslo. Seminaret ble streamet og ligger tilgjengelig på lars.no.
- Tromsø 22. november: 52 personer i salen, hvor 13 kommunalt ansatte fra de 5 kommunene Tromsø, Kåfjord, Nordreisa (?!), Målselv og Hammerfest. NHF Regionstyret la sitt møte til samme helg.
- Bergen 6. desember: 81 personer i salen, hvor 12 kommunalt ansatte fra de 7 kommunene Austrheim, Meland, Lindås, Askøy, Kvam, Samnanger og Osterøy. LARS Hordaland arrangerte julebord samme kveld og dekket kostnad til de som bor langt unna for hotell natten før seminaret.

Norges Handikapforbund har gitt oss anerkjennelse for seminarerne og har trukket de frem i sin melding til Landsmøtet i juni 2019. Regionskontorene der vi har vært har bidratt i forberedelsene, delt invitasjoner og har deltatt på seminarerne.

Tilbakemeldingene fra deltakere og foredragsholdere har vært udelt positivt og vi har mottatt synspunktene i plenum og i samtaler i pausene. Vi har også hatt en bydelsdirektør som ønsket å bringe kvalitet på BPA inn som diskusjonstema blant sine direktør-kolleger, en sektorleder som bringer BPA inn som tema til sitt helse- og omsorgsutvalg, og saksbehandlere som ønsker videre kompetanseløft innen BPA. Og vi har hatt flere rådsmedlemmer som ønsker å ta initiativ til BPA-diskusjoner i sine råd.

Egne medlemmer, andre personer med funksjonsnedsettelse og pårørende har også vært en viktig målgruppe. Også her har tilbakemeldingene være positive. Noen har fått mer informasjon om hva BPA er, hvordan BPA kan brukes og hva regelverket er. Det å bli kjent med våre samarbeidspartnere som leverer BPA har vært positivt for mange, både for å luften egne planer og for å råd til søknads- eller klageprosess.

I 2018-2019 har LARS arrangert totalt 7 Assistanse i hverdagen. Vi skal jobbe videre med BPA, men med andre arrangementer og tiltak.

## Interessepolitiske saker

Det er en viktig interessepolitisk sak for LARS at våre medlemmer får den assistansen som de trenger for et likestilt liv. I tillegg til å øke kompetanse om assistanseordninger gjennom seminarene «Assistanse i hverdagen» har vi samarbeidet og bidratt til tiltak i Norges Handikapforbund.

Aktivitetshjelpemidler er et viktig tiltak for at ryggmargsskadde over 26 år kan drive fysisk aktivitet. Sykler, skiutstyr og annet utstyr for personer med en funksjonsnedsettelse er vesentlig dyrere enn en ordinær sykkel/ski hos XXL. De færreste har økonomisk mulighet til å kjøpe slikt utstyr selv og er derfor avhengig av tilskudd gjennom NAV og ordningen med Aktivitetshjelpemidler. Dessverre består finansieringen av en gitt sum og denne viste seg nok en gang å ta slutt på våren. LARS uttalte seg i artikkel i Handikapnytt om saken.

En stor del av våre medlemmer har behov for medisiner, medisinsk utstyr eller annet forbruksmateriell. Varetilbud og finansiering av dette er viktig for LARS og vi har derfor deltatt i møter med

- Helsedirektoratet om innspill til utredning av finansieringsansvar for medisinsk utstyr
- Helfo i forbindelse med gjennomgang av Blåreseptforskriften

## Likepersonsarbeid

«Opp av godstolen» er et prosjekt som startet i 2018 hvor vi ønsket å sette nytt fokus på likepersonsarbeidet. Det viste seg å være mer utfordrende enn vi hadde håpet å motivere nyskadde til å delta på aktiviteter. Det er fortsatt mange medlemmer som er tilgjengelig for å dele sine erfaringer, men selve prosjektet har mindre aktivitet.

Gjennom året har LARS blitt kontaktet via hjemmesiden eller gjennom styremedlemmer av personer/pårørende som søker etter informasjon. I alle tilfellene har vi vært i stand til å tilby samtaler over telefon, besøk under primæropphold eller møter i eget nærmiljø. Flere «makkere» fra Opp av godstolen har bidratt til dette.

## Aktiviteter i lokallagene

LARS sine lokallag har stor og variert aktivitet. Under er noen arrangementer og initiativ. Fullstendig oversikt over prosjekter og aktiviteter finnes i lokallagene sine egne årsmeldinger.

### LARS Agder

I år har vi arrangert tur til Bringsvær Leirskole, sommeravslutning, Gamaveka og førjulstreff.

### **LARS Hordaland**

**Treningskveldene** om tirsdagene på treningssalen til spinalenheten på HUS blir mer og mer populært og har 20-25 personer som deltar. I tillegg til god trening så ser vi også på dette som nyttig likepersonsarbeid. 19. september hadde vi besøk av Sunnaasstiftelsen på treningssalen der de informerte om seg selv. LARS-Hordaland fikk Coloplast sitt **aktivitetsstipend** for 2019 til treningskveldene vi arrangerer. Coloplast var på besøk til treningsgjengen og har skrevet artikkel om dette i sitt blad.

**Ryggmargskonferansen** på Hotell Ullensvang ble arrangert for 35. gang og hadde 48 medlemmer, samt samarbeidspartnerne våre og foredragsholdere. I år hadde vi temaet: «familieliv/samliv/sexliv». Yvonne Dolonen holdt et spennende og informativt foredrag om samliv og sexliv for ryggmargsskadde. Hein og Kristen Kvalheim holdt et meget nært og godt foredrag om temaet «far-sønn og ryggmargsskadde». Som alltid hadde samarbeidspartnerne våre stand, innlegg og presentasjon.

I tillegg har vi hatt medlemsmøte med **grillfest**, og vi har deltatt på **andre arrangementer** som Tall Ship Races i Bergen, Funkisdagene og Hjelpemiddelmesse.

### **LARS Innlandet**

LARS Innlandet har vært heldig å få prøve vannski ved to anledninger i prosjektet **Vannsport**. Til sammen var det ca 15 personer som fikk prøve vannski for sittende.

**På Lands og til vanns** ble avviklet ved Strandenga leirsted på Biristrand med ca 20 deltagere. Aktivitetene som ble gjennomført var vannski, padling, sykling, freesbee og fiske. Det ble grilling og sosialt samvær til langt utpå kvelden.

**På hjul i marka** ble avviklet på Elverum i midten av september. Planen var å reise opp på Budor for å prøve de fine skogsbilveiene der oppe. Været satte dessverre en stopper for det og lørdag besøkte vi istedenfor Skogmuseet. Søndag var det opphold og det ble en sykkeltur på de fleste av oss.

Seminaret **Gladlaks – Et ernæringsseminar** gjennomførte vi sammen med NHF Innlandet, NHF Oslofjord Vest og NHFU Innlandet på Oset Høyfjellshotell. Totalt var vi ca 35 personer. Kostholdseminaret ble avviklet med kyndig veiledning fra Nils Terje Tangnes. Dette var et veldig matnyttig kurs, hvor vi også fikk mulighet til å lage oss en smootie.

**Idrett for alle** ble til gjennom hele året, hvor finalen ble langrennspigging på Golsfjellet. Gjennom året som har gått har vi fått prøvd ut mange forskjellige grener. Vi har fått prøve hundesledekjøring, langrennspigging, armsykling, vannski, padling, roing, svømming, freesbee og mange flere øvelser. Prosjektet har vist at inkludering og tilrettelegging for handikapidrett er mulig.

### **LARS Oslofjord Vest**

Laget har invitert medlemmene til skyting på Breidablikk, Laksefiske på Stubben og julebord med vannaktiviteter. I tillegg har vi også deltatt på FN's dag for funksjonshemmede, seminar på Sykehuset i Vestfold, Grenseløse Paradager i Skien, hjelpemiddelmesser og Arendalsuka.

### LARS Rogaland

Vi er med i arbeid for å gjøre **turistforeningen** mer tilrettelagt for alle. Vi opplever å bli hørt og vinner frem med våre synspunkter. Her et eksempel fra arbeidet i 2019: En mer enn 100 år gammel hytte som heter Nilsebu ligger langt inne på høyfjellet. Denne gjøres nå tilgjengelig. Man kan fraktes inn til hytta med båt. Tilrettelagte rom og handicap toalett langt inne på fjellet ca 30 km inn fra Lysebotn. Skikkelig spektakulært. Det er satt av nesten 3 mill kr til prosjektet. Rogaland fylkeskommune støtter prosjektet ved å gjøre den universelt utformet på deler av bygget.

Videre har vi hatt forskjellige arrangement som **Grilltreff** med 45 deltagere, **Havfiske** med utgangspunkt fra Egersund, **julebordskonferanse** med foredraget Rullestol ingen hindring. Alle disse er det skrevet om i Patetra.

### LARS Trøndelag

**Aktivitetsdag ved Haukvannet** med utprøving av flere typer hjelpemidler og aktivitetshjelpemidler. Grilling, god mat og drikk med ca 30 deltagere. I midten av august arrangerte LARS Norge, med støtte av LARS Trøndelag, **Aktiv Sommer** på Elverum.

LARS Trøndelag tilstreber ved alle arrangement og aktiviteter har et **likepersoners perspektiv**. Som et eget likepersonersarrangement, inviterte vi til **Tapasaften** på Avdeling for Ryggmargsskader (AfR) ved St. Olavs Hospital den 3. oktober.

**Pasient- og pårørende kurs** med 54 påmeldte ble arrangert 6. desember i samarbeid med i samarbeid med AfR v/St.Olavs. Hovedvekt på bolig og boligutforming. På kvelden deltok 30 medlemmer med følge på **julebord**. God mat og drikke, sosialt samvær og fellesskap gjorde det hele til en vellykket kveld.

Vi tilbyr **trening** for våre medlemmer ved treningscentre i hele Trøndelag nær der de bor. Vi refunderer inntil kr 200 per måned for hvert medlem. 8-12 personer har benyttet seg av tilbudet i 2019.

### LARS Øst/Oslo

**Østlandssamlingen** ble arrangert på Scandic hotell på Fornebu med ca. 55 deltagere. På programmet sto bl.a. en spennende presentasjon om reiser til Vietnam, og førsteamanuensis Sharam Alghasi, som selv er ryggmargsskadet, fortalte om sitt kommende forskningsprosjekt; endring av identitet ved ryggmargsskade. Kvelden ble avsluttet med felles middag og sosialt samvær.

**Treningstilbud i Studio 99** 2 kvelder pr. uke hele året. Her tilbys medlemmer og andre med funksjonsnedsettelse å trene på tilpassede apparater. Det er trening med instruktør 1 time hver tirsdag, ellers er det åpent for egentrening. Det ble på våren arrangere **kurs i selvforsvar** fra rullestol finansiert med midler fra Stiftelsen DAM.

**Spinalseminaret** ble holdt på Scandic hotell i Asker med 70 deltagere. På programmet sto bla presentasjon og stands av samarbeidspartnere, presentasjon om boka «Krasjet, livet før og etter», presentasjon «Med el-sykkel på ferie». «En utfordring i hverdagen» v/stomisykepleier og 2 brukere av irrigasjonshjelpemidler. Etter programslutt var det tradisjonen tro vinsmaking før vi avsluttet dagen med hyggelig julebord.

Laget har hatt en tilfredsstillende **finansiell situasjon** i 2019 som er styrket av bingoinntekter.



## Samarbeidspartnere

LARS har i 2019 hatt samarbeidsavtale med Aberia HealthCare AS, Assister meg, Boots HomeCare, Coloplast Norge, Ecura BPA, Hollister, Humana BPA, Invacare, og Wellspect HealthCare. Samarbeidspartnerne har vært med på våre konferanser og samlinger, hvor de har delt sin kompetanse og stilt ut sine produkter. LARS har også deltatt på arrangementer i regi av våre samarbeidspartnere.

## Norges Handikapforbund

LARS er en del av Norges Handikapforbund (NHF) og har gjennom året hatt et godt samarbeid med hovedadministrasjonen og regionskontorene. Våre BPA-seminarer Assistanse i hverdagen er eksempel på samarbeid i innhold og praktisk gjennomføring. Noen andre eksempler er følgende:

### **Landsmøte**

Landsmøte er Norges Handikapforbund sitt høyeste organ og samles annet hvert år. LARS var representert på landsmøte 2019 med vår leder Anders Nupen Hansen og leder i Oslofjord Vest, Leif Helge Svae. I tillegg var det flere LARSere til stede som delegater fra regionene.

Til årets landsmøte hadde LARS fremmet forslag til endring av §2 i NHFs lover. For noen kan det virke som en liten detalj, men for oss er det viktig at de som er sidemedlem i LARS også er med i beregningen når lokallagene representeres på vårt årsmøte. Sentralstyret gjorde en justering av vårt forslag og dette ble vedtatt av Landsmøtet.

Anders Nupen Hansen ble valgt inn i sentralstyret.

### **Arendalsuka**

I år samarbeidet flere landsforeningen, flere regioner, NHFU og NHF sentralt om felles møtested og arrangementer under Arendalsuka. Vi var mange i Arendal og vi var synlig i bybildet.

Den tilgjengelige båten Arnøy, var vårt naturlige samlingssted. Her ble det arrangert speed-dater med politikere, debatt om blant annet skole og PBA, møter med andre organisasjoner, samtaler, meningsutvekslinger og hvilested mellom andre aktiviteter. LARS hadde ikke egne arrangementer i år, men deltok på programposter til våre samarbeidspartnere Humana, Optimal Assistanse og Assister Meg.

### **Samarbeidsforum**

LARS har tatt initiativ til et tettere samarbeid med de andre landsforeningene i NHF. Foreløpig har det blitt kvartalsvise samarbeidsforum hvor vi deler erfaringer og diskuterer felles problemstillinger.

## Spinalenhetene

LARS har også i 2019 hatt et godt samarbeid med de tre spinalenhetene i Norge. Representanter fra hovedstyret har blant annet deltatt på Spinalenhetenes samarbeidskonferanse på St. Olavs Hospital, på brukertorg sammen med andre organisasjonene på Sunnaas og på Pasient- og pårørendeseminarer til St. Olavs Hospital. Vi opplever kontakten med fagmiljøene som nyttig og konstruktiv hvor alle parter ser nytten av et godt samarbeid.

I tillegg er de lokallagene som ligger nærmest spinalenhetene viktige i opprettholdelse av godt samarbeid med fagmiljøet og kontakt med pasienter og pårørende.

Norsk ryggmargsskaderegister har et fagråd med representanter fra alle spinalenhetene. LARS ved Ingrid Njerne er brukerrepresentant i fagrådet. Njerne er også brukerrepresentant fra LARS i fagrådet til Nordisk ryggmargsskaderegister.

## Økonomi

Inntektene er i hovedsak fra våre samarbeidspartnere. Uten deres samarbeid ville vi ikke klart å gjennomføre aktiviteter og bidra på forskjellige arenaer. I 2019 inngikk vi avtaler på 887 500,-.

Til prosjektet «Assistanse i hverdagen» fikk vi bidrag fra Helsedirektoratet som gjorde oss i stand til å utvide antall seminarer. Våre søknader til DAM Stiftelsen fikk ikke midler i 2019.

Internt i hovedstyret har vi hatt fokus på å redusere kostnader. Blant annet er reisekostnader redusert gjennom få fysiske møter og heller holdt de over nett. Det var kun to ganger i løpet av fjoråret vi møttes fysisk til hovedstyremøter. I tillegg har vi samlet de fleste reisebestillinger til en person og gjort store besparelser på det.

LARS har blitt momsregistrert med tilbakevirkende kraft fra 2018, så deler av samarbeidsavtalene er momsplichtige. Vi regnet oss frem til %-sats for samarbeidspartnere. Annonser er ikke moms-pliktig.

**TAKK til alle som har vært med og gjort det mulig å få gjennomført dette arbeidsåret i LARS!**

24. april 2020

Anders Nupen Hansen  
Leder

Kenneth Jørgensen  
Nestleder

Christine Fossaa Utne  
Økonomiansvarlig

Shaqir Rexhaj  
Styremedlem

Ingrid Njerve  
Styremedlem

Lars Bakås  
Styremedlem

Lill Tove Witnæs Holmen  
Varamedlem

Joachim Kotte Norvik  
Varamedlem

Vedlegg til Årsmeldingen 2019:

## Medlemstall LARS og lokallagsoversikt

Pr. 01.01.2020 hadde LARS følgende registrerte lokallag med antall medlemmer som vist i tabellen under:

| Lokallag                           | 2019 | +/- | 2018 | +/- | 2017 | 2016 | 2015 |
|------------------------------------|------|-----|------|-----|------|------|------|
| <b>LARS Agder</b>                  | 54   | -1  | 55   |     | 55   | 53   | 51   |
| <b>LARS Finnmark Note 1</b>        | 11   | -1  | 12   | +1  | 11   | 10   |      |
| <b>LARS Hordaland</b>              | 169  | +7  | 162  | -4  | 166  | 167  | 176  |
| <b>LARS Innlandet</b>              | 81   | -3  | 84   | +2  | 82   | 76   | 65   |
| <b>LARS Nord Vest</b>              | 65   | -1  | 66   | -1  | 67   | 70   | 66   |
| <b>LARS Oslofjord Vest</b>         | 104  | +3  | 101  | +6  | 95   | 83   | 80   |
| <b>LARS Rogaland</b>               | 107  | +1  | 106  | +1  | 105  | 98   | 96   |
| <b>LARS Troms Note 2</b>           | 11   | -1  | 12   | +1  | 11   | 27   | 64   |
| <b>LARS Trøndelag</b>              | 128  |     | 128  | -2  | 130  | 130  | 124  |
| <b>LARS Øst/Oslo</b>               | 284  | -4  | 288  | +22 | 266  | 260  | 244  |
| <b>Ikke i LARS lokallag Note 3</b> | 76   | -5  | 81   | -12 | 93   | 94   | 108  |
| <b>Sum medlemmer</b>               | 1090 | -5  | 1095 | +14 | 1081 | 1068 | 1016 |

| Lokallag                           | 2015 | 2014 | 2013 | 2012 | 2011 | 2010 | 2009 | 2008 | 2007 | 2006 |
|------------------------------------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| <b>LARS Agder</b>                  | 51   | 45   | 44   | 45   | 47   | 41   | 36   | 36   | 39   | 36   |
| <b>LARS Finnmark Note 1</b>        |      |      |      |      |      |      |      |      |      |      |
| <b>LARS Hordaland</b>              | 176  | 172  | 178  | 177  | 178  | 187  | 182  | 195  | 180  | 142  |
| <b>LARS Innlandet</b>              | 65   | 70   | 70   | 71   | 67   |      |      |      |      |      |
| <b>LARS Nord Vest</b>              | 66   | 70   | 66   | 71   | 70   | 69   | 66   | 70   | 65   | 51   |
| <b>LARS Oslofjord Vest</b>         | 80   | 75   | 75   | 82   | 84   | 119  | 74   | 66   | 63   | 48   |
| <b>LARS Rogaland</b>               | 96   | 98   | 94   | 95   | 95   | 102  | 91   | 98   | 101  | 75   |
| <b>LARS Troms Note 2</b>           | 64   |      |      |      |      |      |      |      |      |      |
| <b>LARS Trøndelag</b>              | 124  | 127  | 129  | 126  | 122  | 127  | 115  | 109  | 117  | 103  |
| <b>LARS Øst/Oslo</b>               | 244  | 244  | 234  | 234  | 224  | 226  | 224  | 226  | 224  | 213  |
| <b>Ikke i LARS lokallag Note 3</b> | 108  | 120  |      |      |      |      |      |      |      |      |
| <b>Sum medlemmer</b>               | 1016 | 1025 | 1016 | 1043 | 1031 | 1025 | 998  | 998  | 1001 | 719  |

Noter:

Note 1. LARS Finnmark ble etablert i 2013, og register oppdateres for 2014/15/16.

Note 2. LARS Troms er under administrasjon av hovedstyret.

Note 3. Medlemmer i LARS som ikke er knyttet opp til et av LARS sine lokallag.